

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s): Frea Janssen-Vos en Bea Pompert
Titel: Basisontwikkeling in de onderbouw
Uitgeverij: Koninklijke Van Gorcum / APS
Plaats: Assen / Utrecht
Jaar: 2003
Pagina's: 240
ISBN-13: 978-90-232-3257-7

Dit boek gaat verder op de geestdrift van *Startblokken van Basisontwikkeling* en is een werk dat eveneens door iedereen moet gebruikt worden die de ontwikkeling van jonge kinderen actief wil stimuleren. Zeker in die klassen/scholen waar er kinderen uit achterstandssituaties zitten, kan men dit boek heel goed aanwenden. Het boek zelf is slechts één onderdeel van het onderwijsconcept Ontwikkelingsgericht Onderwijs zoals het werd uitgewerkt door het Nederlandse onderwijsbureau APS. Wie meer wil weten over dit onderwijsconcept kan en mag contact opnemen met Ellen Zonneveld. Zij geeft je graag alle nodige informatie.

Basisontwikkeling in de onderbouw is geschreven voor de kinderen uit de tweede en derde kleuterklas en het eerste en tweede leerjaar. Het uitgangspunt van dit boek wordt ruim geschetst in het eerste hoofdstuk.

In het tweede hoofdstuk geven de auteurs toelichting bij het onderwijspedagogisch concept van het Ontwikkelingsgericht Onderwijs. Ze geven een antwoord op de volgende vragen:

- Wat zijn de inspiratiebronnen voor het Ontwikkelingsgericht Onderwijs?
- Wat zijn de ontwikkelingstheoretische uitgangspunten?
- Wat zijn de onderwijspedagogische uitgangspunten?
- Hoe kun je ontwikkelingsgericht werken aan basisontwikkeling?

Het derde hoofdstuk geeft zeer concreet en uitgebreid uitleg bij de doelen van het Ontwikkelingsgericht Onderwijs, met als basisdoelen:

- emotioneel vrij zijn
- zelfvertrouwen
- nieuwsgierigheid

Deze basisdoelen zijn noodzakelijke voorwaarden om te komen tot een brede ontwikkeling waardoor kinderen gaandeweg meer zelfstandig worden. Hiervoor moet men aandacht hebben voor een aantal competenties maar ook voor de onder- en naastliggende specifieke kennis en vaardigheden. Het uiteindelijke doel is immers de emancipatie van deze kinderen.

Het vierde hoofdstuk lijst die vijf kernactiviteiten op die het bereiken van de beschreven doelen moet mogelijk maken. Het zijn:

- de spelactiviteiten
- de constructieve en beeldende activiteiten
- de gespreksactiviteiten
- de lees- en schrijfactiviteiten
- de reken- en wiskunde activiteiten

Alle kernactiviteiten worden toegelicht met een voorbeeld uit de praktijk, hun specifieke waarde, de ontwikkelingsprocessen die parallel lopen met de ontwikkeling van de spelactiviteit, een greep uit het mogelijke activiteiten-aanbod en de bespreking van de rol van de leerkracht bij dit alles.

De rol van de leerkracht wordt trouwens hernomen in het uitgebreide vijfde hoofdstuk. Niet alleen de ontwikkelingsgerichte principes zoals onder andere de *zone van de naaste ontwikkeling* komen hier aan bod, maar ook de pedagogische basis van het leerkracht zijn en het ontwerpen van een gepast onderwijsaanbod. Het didactische

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

---

handelingsmodel met zijn vijf mogelijke leerkrachtimpulsen verduidelijkt hier veel. Dit model doet trouwens een beroep op het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkracht, meer bepaald op een aantal specifieke vaardigheden.

Het zesde hoofdstuk is helemaal gewijd aan het observeren, registreren en evalueren van de basisontwikkeling. Het zevende hoofdstuk legt dan weer haarfijn uit hoe je dit alles moet organiseren. Deze hoofdstukken laten zich omwille van hun compact- en concreetheid zeer moeilijk samenvatten. Lezen dus!

Het achtste en laatste hoofdstuk, Basisontwikkeling Plus, onderstreept de nood aan een verbreding en een verdieping van het concept van de Basisontwikkeling op diverse terreinen.

[2008-07-11]